

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1004/2024
02.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућина, чланова већа, у правној ствари тужиоца HOUSE OF PRINCE A/S, Wester Farimagsgade 19 DK-1606 Copenhagen V, Данска, кога заступа Владимир Мареновић, адвокат из ..., против туженог „RIMEX INCORPORATED“ Suite 101, Oriental House, Khalid M Waleed Street, P.O. BOX 43630 Уједињени Арапски Емирати, чији је пуномоћник Душан Мијатовић, адвокат из ..., ради утврђења повреде ауторског права, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4344/23 од 25.07.2024. године, у седници одржаној 02.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4344/23 од 25.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 6376/18 од 14.05.2019. године, у ставу I одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди повреда имовинског ауторског права и то права стављања примерака дела у промет тужиоца на графичким решењима 1, 2 и 3, ближе описаним у тужби и поднеску од 20.02.2017. године, од стране туженог, неовлашћеном куповином и држањем у комерцијалне сврхе и нуђењем примерака, ради стављања у промет робе која је обухваћена Обавештењем Министарства финансија – Управе царина број 148-21-291-03-1/2/2017 од 13.01.2017. године, те да се наложи туженом да престане са даљом повредом имовинског ауторског права. У ставу II одбијен је захтев тужиоца да се наложи уништење амбалаже која је обухваћена обавештењем Министарства финансија – Управе царина број 148-21-291-03-1/2/2017 од 13.01.2017. године о трошку туженог, да се обавезе тужени да измири све трошкове чувања и одржавања привремено задржане робе, обухваћене обавештењем Министарства финансија – Управе царина број 148-21-291-03-1/2/2017 од 13.01.2017. године укључујући и трошкове уништења робе у складу са чланом 27. Уредбе, те да се наложи објављивање изреке пресуде о трошку туженог у јавним гласилима „Политика“, „Блиц“ и „Куир“, у издањима за целу земљу, а у ставу III обавезан је тужилац да туженом плати 388.321,00 динара на име трошкова поступка.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4344/23 од 25.07.2024. године одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Београду П 6376/18 од 14.05.2019. године, те су и одбијени захтеви за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено, преко пуномоћника адвоката, уложио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права. Указује да је одредбом члана 207. Закона о ауторским и сродним правима успостављена претпоставка да се тужилац сматра носиоцем ауторског права док се не докаже другачије, да је терет обарања претпоставке био на туженом који је није оборио што значи да је другостепени суд погрешно применио правило о терету доказивања. Даље указује да другостепени суд није узео у обзир прецизирани тужбени захтев, а као у поднеску од 13.09.2023. године, чиме му је повређено право да захтевом располаже. Истиче да је суд погрешно применио стандард оригиналности ауторског дела сужавајући његову примену само на дела која су специфична или другачија од постојећих. Указује да ауторско дело не мора постојати само у форми ликовне, филмске или музичке уметности, већ да су то и дела примењене уметности и индустријског обликовања, да графичка решења представљају оригиналну духовну творевину, што значи да је одлука донета погрешном применом материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама одређеним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд налази да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Неосновано се указује на битну повреду из одредбе члана 374. став 1. Закона о парничном поступку наводима да није узет у обзир прецизирани тужбени захтев, а као у поднеску од 13.09.2023. године. О тужбеном захтеву одлучује првостепени суд, док је другостепени суд одлучивао о жалби изјављеној против наведене пресуде. Стога, повреда на коју се указује и није могла бити учињена пред другостепеним судом. Осим тога, Врховни суд указује да Закон о парничном поступку не познаје прецизирање тужбеног захтева. Познаје преиначење тужбе и познаје прекорачење тужбеног захтева. У овом случају одлучивано је у границама тужбеног захтева (првостепени суд) и у границама жалбених навода (другостепени суд).

Из чињеничног стања утврђеног од стране првостепеног суда произлази да је Министарство финансија – Управа царина, одељење за сузбијање кријумчарења, обуставило пуштање одређене робе стављене у царински поступак због сумње да се робом повређује право интелектуалне својине и то 230.000 паклица „Prince“ цигарете Rich taste и 299.977 паклица „Prince“ цигарета – Full taste. Тужилац је носилац међународно регистрованог за Републику Србију жига бр.77638 у речи и графичком решењу - реч PRINCE са круном изнад речи и дебелом линијом испод те речи, а испод које линије стоји нацртан дим. Жиг се односи на робу из класе 34 ничанске класификације са датумом регистрације 08.02.2002. године, правом првенства од

28.01.2002. године и роком важења до 08.02.2022. године. Такође је утврђено да је тужилац носилац жига бр. Ж 1988-300 (33127) у речи и графичком решењу речи PRINCE са круном изнад речи, да је регистрован 09.05.1989. године за производе и услуге из класе 34 ничанске класификације са правом првенства од 11.04.1988. године, и да је такса за одржавање жига плаћена до 05.05.2019. године. Извршио је увид у достављене кутије цигарета и утврдио изглед ознака на супротстављеној роби. Увидом у фотокопију овереног превода на српски језик, документа Федералног завода за интелектуалну својину Руске федерације РУ 494299, утврдио је да је носилац права робне марке PRINCE друштво са ограниченом одговорношћу „Inter Group 107023 Moskva“, да је датум подношења захтева 06.10.2011. године, рок важења искључивог права 06.10.2021. године за робу из класе 34 класификације.

Првостепени суд одбија тужбени захтев са образложењем да је аутор физичко лице које је створило ауторско дело, да је аутор по закону носилац ауторског права који ужива морална и имовинска права у погледу свог ауторског дела од тренутка његовог настанка, да може уступити поједина или сва имовинска права другом лицу а да уступање може бити искључиво и неискључиво. Из тога закључује да је активно легитимисан за подношење тужбе са захтевима за утврђење повреде ауторског права, за престанак повреде, уништење предмета којим је извршена повреда права и објављивање пресуде о трошку туженог, аутор, односно стицалац искључивих имовинских права. С обзиром да аутор може бити само физичко лице, а да тужилац током поступка није доставио доказе да су на њега пренета искључива имовинска права на ауторском делу, а на њему је био терет доказивања, првостепени суд тужбени захтев одбија.

Другостепени суд прихвата материјалноправни закључак првостепеног. Наводи да је тачно да је одредбом члана 207. Закона о ауторском и сродним правима прописано да, независно од одредбе члана 9. став 2. истог, ако је име тужиоца назначено на примерку или другом облику материјализације ауторског дела, односно предмета сродног права, он ће се сматрати носиоцем ауторског права на том делу, односно сродног права на том предмету заштите, док се не докаже другачије. Међутим, тужилац је произвођач цигарета а предмет права чију заштиту тражи је амбалажа у којој се цигарете стављају. И да се прихвати да графичко решење на кутији цигарета представља ауторско дело, назив произвођача робе која се пакује у спорне кутије не значи да је он уједно и носилац ауторског права на графичком решењу на амбалажи, да није доставио доказ да су на њега пренета искључива права на ауторском делу, те да стога није активно легитимисан. Додаје да тужилац јесте носилац жига IR776386 и Ж-1988-300 (33127) у речи и графичном речењу речи PRINCE са круном изнад те речи, што значи да има искључиво право да своју робу обележава овим знаком, али да наведено не значи да амбалажа у коју се пакује роба и на којој се налати жигом заштићен знак представља ауторско дело. Додаје и то да сматра да тужилац није конкретизовао ауторско право чију заштиту тражи, а новођење да се тражи заштита „графичког решења 1, 2 и 3)“ са позивом на тужбу и поднесак од 20.02.2017. године се не може сматрати конкретизацијом ауторског дела.

Одлука другостепеног суда је правилна.

Тужилац је тражио заштиту ауторског права. Ауторска дела уобичајено се деле на књижевна, музичка, ликована, филмска и друга дела, а ауторскоправном заштитом обухваћени су они елементи дела који су оригинални. Стога и делови ауторског дела уживају такву врсту заштите једнако као и целина, што је правилно тужилац у току поступка истицао. У овом спору ваљало је разјаснити шта је предмет заштите (које дело тужилац сматра ауторским), да ли то дело има квалитет ауторског и да ли је тужилац носилац ауторског права односно да ли је легитимисан да захтева правну заштиту.

Према важећим законским одредбама ауторско дело је оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну и другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавним саопштавањем његове садржине (члан 2. Закона о ауторском и сродним правима), аутор ужива морална и имовинска права у погледу свог дела од тренутка настанка (члан 8.), аутор је физичко лице које је створило ауторско дело (члан 9. став 1.), аутором се сматра лице чије су име, псеудоним или знак назначени на примерцима дела или наведени приликом објављивања дела док се не докаже другачије (став 2. члана 9.). Аутор, односно његов правни следбеник може уступити поједина или сва имовинска права на свом делу другом лицу (члан 61.). Најзад, сагласно одредби члана 207. истог прописа, независно од одредбе члан 9. став 2. овог закона ако је име тужиоца назначено на примерку или другом облику материјализације ауторског дела односно предмета сродног права, он ће се сматрати носиоцем ауторског права на том делу, односно сродног права на том предмету заштите, док се не докаже другачије.

Тужилац је још у тужби навео да је носилац ауторског права на "графичком приказу амбалаже за цигарете". Графика јесте вид ликовне уметности која обухвата више техника штампања слика на различитим материјалима, најчешће папиру (бакропис, дрворез, ланорез, литографија). У савременој употреби је и дигитална графика која обухвата слике и цртеже у електронском облику. Следом реченог графичко приказивање је саопштавање података преко цртежа, слика, дијаграма или табела а "графички приказ амбалаже" преставаља визуелну презентацију паковања неког производа. Имајући у виду наведено, правилан је закључак нижестепених судова да тужилац није доказао да је носилац ауторског права на таквом делу.

У том смислу без утицаја је навод ревизије да је „дизајн паклице“ ауторско дело будући да је тужбом захтевана заштита графичког, дакле визуелног, приказа а не индустријског дизајна који се бави обликовањем производа који се праве у индустријским условима, серијски. Притом, како је правилно образложено у другостепеној одлуци, индустријски дизајн па и заштита истог, односи се искључиво на спољни изглед производа, а не његову функцију или састав.

Последично, не ради се о погрешном тумачењу Директиве 2004/48 (члана 5.) која се односи на исту претпоставку ауторства коју познаје и Закон о ауторским и сродним правима, јер назив тужиоца није наведен на "графичком приказу" већ на амбалажи у коју су упаковане цигарете.

Следом реченог, произилази да је одлука правилна па је применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић